

Alajärvi – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	9321
Väestöennuste 2040	7491
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	6,8
2040:	6,2
7–15 vuotta	11,8
2040:	8,6
16–64 vuotta	53,1
2040:	48,1
65–84 vuotta	24,3
2040:	28,3
85 vuotta täyttäneet	4,0
2040:	8,8
Koulutustasomittain (2020)	302,4
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	84,1
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,89

Erityispiirteet

Alajärven kaupungin alueella on kattavat kaupan ja yritystoiminnan palvelut ja kaupunki on panostanut voimakkaasti liikuntapalveluihin sekä sivistys- ja terveystaloihin uudisrakentamalla ja saneeraamalla tiloja. Perusturvan ja sivistystoimen palveluja tuotetaan yhteistyössä naapurikuntien kanssa.

Työpaikkaomavaraisuudesta ja alhaisesta työttömyydestä huolimatta pienituloisuusaste on maakunnan korkeimpia ja väestöennusteen mukaan asukasluku laskee n. 20% vuoteen 2040 mennessä. Samalla oppivelvollisten määrä laskee 38%. Asukasmäärän lasku, väestörakenteen muutos ja korkea sairastavuus asettavat kaupungille kasvavia vaatimuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Vahvuudet

Alajärven kaupunki on turvallinen ja luonnonläheinen asuin ympäristö. Palvelut ovat kattavat ja harrastusmahdollisuudet ovat erinomaiset. Edullinen asuminen. Kylien aktiivisuus ja laaja kolmannen sektorin toiminta lisäävät aktiviteetteja.

Mahdollisuudet

Kuntien välisen yhteistyön lisäämisellä ja teknologian hyödyntämisellä mahdollistetaan monipaikkainen asuminen. Ilmastomuutoksen vaikutus ihmisten käyttökseen ja asuinpaikan valintaan. Työpaikkaomavaraisuus auttaa asukasmäärän säilymisessä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Kuntajohto ja sivistystoimi vastaavat osaltaan HYTE-kertoimien toimintaa kuvaavien prosessi-indikaattorien mittareista. Vuonna 2022 luodaan hyvinvointisuunnitelman valmistumisen yhteydessä raportointimalli vaikuttavista ja vuosittain analysoitavasta indikaattoritiedosta. Painopistealueina 1. Yhteisöllisyyden ja osallistumisen kasvattaminen sekä aktivoiminen. 2. Palveluiden saatavuus, saavutettavuus ja esteettömyys 3. Kuntalaisten toimintakykyisyyden edistäminen johon sisältyy syrjäytymisen ehkäiseminen ja varhainen puuttuminen sekä ikäihmisten hyvinvointi ja palvelut. 4. Työllisyyden aktiivinen hoitaminen lisää sosiaalista hyvinvointia ja vähentää kustannuksia.

Heikkoudet

Alajärvi on sivussa keskeisimmistä pääteistä ja tiestön kunto on jatkuva huolenaihe. Perheasuntojen puute rajoittaa muuttoa. Muutostietoisuus ja oman alueen aliarvostaminen pääomien puutteen ohella heikentävät kehitystä.

Uhat

Väestörakenteen muutos, julkinen velkaantuminen sekä maakunnallinen ja valtakunnallinen poliittinen tavoite palvelujen keskittämiseen.

Työ- ja toimintakyky	Alajärvi	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	6,3	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,2	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,3	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	9,8	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	12,0	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	236,0	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	78	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	30,5	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	25,2	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	10,4	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Alajärvi	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	17,2	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,7	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	65,1	69,1

Kuva: Maria Lampinen

Alavus – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	11 198
Väestöennuste 2040	9117
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	7,1
2040:	6,0
7–15 vuotta	11,2
2040:	8,7
16–64 vuotta	53,1
2040:	48,3
65–84 vuotta	24,9
2040:	28,0
85 vuotta täyttäneet	3,8
2040:	9,1
Koulutustasomittain (2020)	292,4
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	83,1
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,76

Erityispiirteet

Alavus on pinta-alaltaan laaja kaupunki, jossa on useita aktiivisia kyliä ja vahva kaupallinen keskus varsinaisen kaupunkikeskustan lisäksi. Ikääntyneiden väestönosa kasvaa, mutta toisaalta syntyvyys on pysynyt kohtuullisen hyvällä tasolla. Alavudella on monipuolinen yrityscenttä, ja viime vuosina yhä lisääntynyt työvoimapula. Nuorille on hyvin mahdollisuus kesätöihin ja harrastuksiin, koulutusmahdollisuuksia on aktiivisesti pyritty lisäämään. Aktiivinen yhdistystyö ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet kokoavat osallistujia sekä omassa kunnassa että kauempaakin. Alavudella on laaja retkeilyreittien verkosto, jota on aktiivisesti kunnostettu viime vuosina.

Vahvuudet

Aktiiviset järjestötoimijat, jotka tarjoavat jatkuvaa toimintaa ja toteuttavat hankkeita. Monipuolinen elinkeinorakenne mahdollistaa osallistumisen eri väestöryhmille. Lasten ja nuorten määrän pysyminen suhteellisen vakaana. Vahva kaupallinen ja matkailullinen keskus ja hyvä sijainti 18- ja 66- teiden risteyksessä.

Mahdollisuudet

Koulutusmahdollisuuksien lisääminen ja työllisyyden kuntakokeilu auttavat tukemaan nuorten osallisuutta. Monipuolinen elinkeinorakenne auttaa selviytymään globaaleista muutoksista. Yhdistystoiminnan vahvuus tukee yhteisöllisyyttä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Lasten ja nuorten ikäryhmässä vaikuttaminen kasvu ympäristöön, elintapoihin ja osallistumiseen sekä ikäkauden mukaiseen itsenäistymiseen. Keinoina mm. tuetaan ja kannustetaan liikunnallisen elämäntapaan, mahdollisuus osallistua ja harrastaa. Työikäisen väestön osalta työ- ja koulutusmahdollisuuksien turvaaminen, hyvinvoinnin lisääminen ja osallisuuden ja vaikuttamisen lisääminen. Keinoina mm. monipuoliset ja edulliset mahdollisuudet vapaa-ajan palveluihin. Ikäihmisten väestöryhmässä toimintakyky, osallisuus ja laadukkaat palvelut. Keinoina mm. ryhmäliikuntamahdollisuudet, kolmas sektori, palveluliikenne.

Heikkoudet

Matala koulutustaso ja koulutusmahdollisuuksien vähäisyys. Muuttoliike ja sen myötä työikäisen väestön väheneminen ja siihen liittyvä työvoimapula. Hajallaan oleva kaupunkirakenne, joka haastaa osallisuuden ja yhdistystoiminnan järjestämisen.

Uhat

Väestön vähetessä työ- ja koulutusmahdollisuudet voivat kaventua, ja sen myötä ihmisten osallisuus ja hyvinvointi. Mikäli kehittämistä ja uudistumista ei tapahdu, väestönkehityksessä syntyy negatiivinen kierre.

Työ- ja toimintakyky	Alavus	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,4	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,6	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,9	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	8,6	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	17,9	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	334,7	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	71	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	27,4	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	26,9	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	7,1	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Alavus	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	18,3	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	3,2	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	70,4	69,1

Evijärvi – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	2406
Väestöennuste 2040	1956
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,7
2040:	5,8
7–15 vuotta	11,4
2040:	8,4
16–64 vuotta	53,3
2040:	50,8
65–84 vuotta	25,5
2040:	26,5
85 vuotta täyttäneet	4,1
2040:	8,5
Koulutustasomittain (2020)	277,3
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	84,7
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,61

Erityispiirteet

Evijärvi on elinvoimainen, vireä ja turvallinen, itseään suurempi tulevaisuuden kunta. Elinvoimaa syntyy yritystoiminnasta, palveluista ja hyvinvoinnista. Evijärvi on Etelä-Pohjanmaan huipulla kolmen maakunnan rajakunta. Evijärveltä saa hyvät peruspalvelut ja viihtymistä tukevat harrastusmahdollisuudet. Evijärvi tarjoaa luonnonläheisen ja vesistöisen asuin- ja elinympäristön. Täällä on tarjolla sopivasti rauhaa ja rantamaisemaa sekä aktiviteetteja ja toimintaa kaiken ikäisille. Turvallisuus ja viihtyisyys tukevat vahvasti terveyttä ja hyvinvointia. Yhteisöllisyys ja vireä järjestötoiminta luovat paikallisesti elämänlaatua ja toimeliaisuutta lapsista ikäihmisiin.

Vahvuudet

Vakaa työllisyys, korkea työllisyysaste ja matala työttömyys. Luonto, vesistöt, maisemat, lähiruoka ja maaseutu. Turvallisuus, rauhallisuus, lapsiystävällisyys ja ruuhkattomuus myös palveluissa. Kunnan kompakti koko.

Mahdollisuudet

Kunnan koko mahdollistaa joustavan toiminnan ja päätöksenteon. Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Vapaa-ajan asuminen ja kesäasukkaat. Hyvinvointialueudistus mahdollistaa keskittymisen kunnalle jääviin tehtäviin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Evijärvi luo aktiivisesti kuntalaisille edellytyksiä liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen. Kunta toimii ennakoivasti terveyttä ja hyvinvointia edistäen, kuntalaisten sairastavuutta ja sairauksia ennaltaehkäisten. Innovatiivisuus ja uudet avaukset luovat edellytyksiä viihtyisälle asumiselle sekä terveydelle ja hyvinvoinnille. Kunnan liikuntapaikkoihin on investoitu voimakkaasti viime vuosina. Henkilöresurssia on lisätty palkkaamalla nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja. Evijärvi kehittää kyliä vireiksi ja yhteisöllisiksi. Yhdistystoiminta aktivoi kuntalaisia ja toimintaa tuetaan vuosittain kylien kehittämisrahalla. Kunta osallistuu erilaisiin HYTEä edistäviin hankkeisiin.

Heikkoudet

Väestön väheneminen ja huoltosuhteen heikkeneminen. Pienen kunnan rajalliset resurssit ja vahvasti sopeutettu talous: ei voi enää höylätä suuria säästöjä, ei juurikaan särkevävara. Sairastavuusindeksi on korkea.

Uhat

Ei katsota riittävästi tulevaisuuteen vaan eletään liikaa menneessä, eikä olla valmiita muuttamaan. SOTE- ja muiden palveluiden saatavuus heikkenee.

Työ- ja toimintakyky	Evijärvi	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	4,4	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2019)	0,6	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	1,5	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	8,0	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2019)	9,3	17,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	512,5	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	55	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	43,2	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	15,9	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2017)	1,7	8,6

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Evijärvi	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	26,7	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,9	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	64,4	69,1

Ilmajoki – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021 12 367

Väestöennuste 2040 12 346

Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste) %

0–6 vuotta 8,2
2040: 7,8

7–15 vuotta 12,5
2040: 10,5

16–64 vuotta 57,1
2040: 54,9

65–84 vuotta 18,8
2040: 20,5

85 vuotta täyttäneet 3,3
2040: 6,3

Koulutustasomittain (2020) 349,7

Väestöllinen huoltosuhde (2020) 71,2

Taloudellinen huoltosuhde (2020) 1,37

Erityispiirteet

Paljon lapsia, nuoria, lapsiperheitä. Asukasmäärä kasvusuuntainen. Koulutettu väestö. Sijainti maakuntakeskuksen vieressä. Laaja pinta-ala, toimeliaat kyläyhteisöt, laaja alakouluverkko. Maaseutumainen kuntarakenne.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Keskiössä on asukkaiden hyvinvointi - erityisesti panostetaan lasten, nuorten ja perheiden tarpeisiin ja toiveisiin.

Vahvuudet

Väkiluvun kehitys, sijainti pohjalaismaakuntien kokonaisuudessa, luontevan yhteisöllisyyden mahdollistava kuntakoko ja maaseutumaisuus, vetovoima, yhteisöllisyys.

Heikkoudet

Kasvukunnan kivut, epätasa-arvoinen palveluverkosto, työpaikkaomavaraisuus.

Mahdollisuudet

Hyvät etäisyydet, nuorekkaan ikärakenteen tuoma elinvoima, palveluverkon tehostaminen, talouden vahvistaminen, olla erittäin hyvä asuinpaikka perheille.

Uhat

Päätöksentekokyky tulevaisuudessa, uudistumishaluttomuus, pienentyvät resurssit, rakennusten kunto/korjausvelka.

Työ- ja toimintakyky	Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,5	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	0,9	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,4	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	6,2	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	21,1	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	521,0	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	34	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	22,3	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	17,4	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	7,5	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	19,4	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	1,5	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	69,5	69,1

Isojoki – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	1891
Väestöennuste 2040	1501
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	4,3
2040:	4,3
7–15 vuotta	8,0
2040:	7,0
16–64 vuotta	54,0
2040:	46,2
65–84 vuotta	28,2
2040:	32,7
85 vuotta täyttäneet	5,5
2040:	9,8
Koulutustasomittain (2020)	252,8
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	81,6
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,53

Erityispiirteet

Isojoki on yritteliäs kunta, jossa vallitsee yhteistyökykyinen ja ihmisiä arvostava ilmapiiri. Isojoki on rehellinen itselleen ja muille. Turvallisuus tekee Isojoesta hyvän elinympäristön sekä asukkaille että elinkeinotoiminnalle. Puhdas luonto ja iloinen ilmapiiri saavat ihmiset palaamaan kuntaan yhä uudelleen. Olemme ylpeästi Isojokisia

Vahvuudet

Me-henki, rehellisyys ja luottamus, päätöksenteko, yhteisöllisyys, luonto, vahva alkutuotanto sekä maa- ja metsätalous, hyvä taloudenhoito, sijainti kolmen maakunnan keskellä, ylpeys kotiseudusta, turvallisuus

Mahdollisuudet

Iso työssäkäyntialue, edulliset asumiskustannukset, luonto ja puhtaus, yrittäjäys, aktiivisuus, digitalisaatio, ilmastovastuullisuus, edulliset harrastusmahdollisuudet, kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Ylläpidämme kuntakokoon nähden monipuolisia ihmisten hyvinvointia edistäviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Panostamme ennaltaehkäisevään terveyden edistämistyöhön. Pidämme kunnan ja sen monet toimijat aktiivisina ja ympäristön vireänä edesauttamalla monipuolisten harrastusmahdollisuuksien sekä isojen tapahtumien järjestämistä. Järjestämme hyvät ja edulliset mahdollisuudet harrastuksiin. Etsimme tapoja parantaa ikäihmisten palvelujen saatavuutta yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Tuemme kylien elinvoimaisuutta ja aktiivisuutta mm. hankkeiden avulla.

Heikkoudet

Brändi, tunnettuus, syntyvyys, ikärakenne vähentyvä väestö, nuorisokato, kulkuyhteydet

Uhat

Sote-uudistus, talouden tilanteen kiristyminen, palveluiden heikkeneminen, työpaikkojen väheneminen, seutukunnallisen yhteistyön heikkeneminen, tiestön ja infrastruktuurin rappeutuminen ja kunnossapidon heikentyminen, tulevaisuudenuskon loppuminen

Työ- ja toimintakyky	Isojoki	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	7,6	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	0,6	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,5	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	9,8	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	9,7	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	357,7	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	37	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2019)	14,7	34,4
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	18,4	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2017)	12,2	8,6

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Isojoki	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	3,4	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	74,4	69,1

Isokyrö – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	4 481
Väestöennuste 2040	3718
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,9
2040:	4,9
7–15 vuotta	11,7
2040:	7,7
16–64 vuotta	53,9
2040:	50,2
65–84 vuotta	24,4
2040:	28,7
85 vuotta täyttäneet	4,1
2040:	8,5
Koulutustasomittain (2020)	327,2
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	80,6
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,64

Erityispiirteet

Isonkyrön kunta on pieni, mutta vahvasti omasta tahdostaan itsenäinen kunta, kahden maakuntakeskuksen välissä hyvien kulkuyhteyksien varrella.

Kunnassa toimii aktiiviset kolmannen sektorin toimijat.

Isollakyröllä on vahva kulttuurihistoria.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen kaikenikäisten kuntalaisten osalta. Kunta on mukana erilaisissa tätä tavoitetta tukevilla hankkeissa varhaiskasvatuksesta ja lapsiperheistä aina ikäihmisiin saakka.

Vahvuudet

Pienen kokonsa vuoksi ketterä organisaatio, joka mahdollistaa nopean päätöksenteon. Toimivat peruspalvelut; varhaiskasvatus, koulut, kirjasto sekä monipuoliset sisä- ja ulkoliikuntapaikat. Aktiiviset kolmannen sektorin toimijat.

Mahdollisuudet

Sijainti, hyvä asuin- ja yritystonttitarjonta, yhteistyö- ja kehittämishalukkuus.

Heikkoudet

Heikko työpaikkaomavaraisuus, pienellä kunnalla on pienet resurssit, tunnettuus, asuntojen puute.

Uhat

Väestön väheneminen ja huono ikärakenne, maakunnan laidalta palveluiden karkaaminen kasvukeskuksiin, kevyen organisaation haavoittuvuus.

Työ- ja toimintakyky	Isokyrö	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,4	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,3	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,9	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	7,3	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2019)	16,5	17,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	346,5	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	45	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	23,5	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	23,5	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	9,0	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Isokyrö	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	21,2	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,9	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	64,7	69,1

Karjoki – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	1192
Väestöennuste 2040	892
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	4,9
2040:	4,8
7–15 vuotta	7,4
2040:	6,8
16–64 vuotta	51,4
2040:	46,1
65–84 vuotta	29,2
2040:	31,4
85 vuotta täyttäneet	7,0
2040:	10,9
Koulutustasomittain (2020)	244,2
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	91,0
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,57

Erityispiirteet

Karjoki on pieni noin 1200 asukkaan kunta eteläisellä Etelä-Pohjanmaalla. Kunnan väestön ikäjakauma vanhuspainotteinen. Lapsia ja nuoria on väestöstä 15 %, yli 65 vuotiaiden osuus 45 %. Lapsia syntyy alle 10 vuosittain.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Karijoen kunnalla on pitkät perinteet kuntalaisten liikunnallisten elämäntapojen mahdollistamisessa. Kunta on panostanut monipuolisesti eri liikunta- ja urheilumuotoihin ja tukee etenkin nuoria liikuntaharrastuksissa ja yhdistyksiä niiden toteuttamisessa.

Kunnan pienestä väestömäärästä johtuen tilastotietoa on vaikea saada esimerkiksi lasten ikäryhmissä, jonka vuoksi hyvinvoinnin toteutumista ja palveluiden tarvetta on vaikea arvioida tilastojen pohjalta. Tämän vuoksi kunnassa on poikkihallinnollinen työryhmä toteutumisen ja tarpeen arviointiin.

Vahvuudet

Erinomaiset ja monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Järjestöt ja yhdistykset ovat aktiivisia. Kuntalaiset ovat aktiivisia osallistumaan järjestettäviin tapahtumiin. Korkea työllisyys ja yritysaste. Hyvä yhteistyö seudullisesti.

Mahdollisuudet

Kunnan sijainti keskellä maaseutua, mutta kohtuullisen välimatkan etäisyydellä kaupunkikeskuksista (Seinäjoki, Vaasa, Pori). Väljä asuminen. Vähäinen rikollisuus luo turvallisuutta. Yritteliäisyys. Perheystävällisyys. Maallemuutto.

Heikkoudet

Pieni väestöpohja. Pieni syntyvyys. Työpaikkaomavaraisuus.

Uhat

Väestön väheneminen ja ikärakenne. Maaltamuutto.

Työ- ja toimintakyky	Karjoki	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2016)	4,9	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,1	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,0	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	11,0	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2019)	32,3	17,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	412,8	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	72	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Karjoki	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	-	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	69,1

Kauhajoki – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	12 889
Väestöennuste 2040	10 439
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	6,4
2040:	5,2
7–15 vuotta	9,7
2040:	7,6
16–64 vuotta	56,0
2040:	50,4
65–84 vuotta	24,3
2040:	27,7
85 vuotta täyttäneet	3,6
2040:	9,0
Koulutustasomittain (2020)	299,1
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	75,5
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,69

Erityispiirteet

Kauhajoen kaupunki on maantieteellisesti laaja maaseutumainen kunta, joka sijaitsee 50 kilometriä maakuntakeskuksesta ja josta on kohtuulliset kulkuyhteydet joka ilmansuuntaan. Kauhajoella on vahva yrittäjäkulttuuri, isot kauppa- ja palvelu-yritykset tuottavat palveluita laajalle yli kuntarajojen ja mm. maatalous- ja pk- teollisuusyrityksiä on runsaasti. Suupohjan seutukunnan keskuskaupunkina Kauhajoella on tulevaisuudessa iso vastuu hyvinvointialueen palvelukeskuksena. Rikasuon on Kauhajoella lähellä ihmistä ja täällä sijaitseekin kaksi kansallispuistoa ja Lauhavuoren-Hämenkaankaan GeoPark-keskus.

Vahvuudet

Hyvin toimiva ja kustannustehokas palveluorganisaatio. Ajantasainen, monipuolinen ja ketterä päätöskulttuuri. Kattavat ennaltaehkäisevät hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelut. Monialaiset ja toimivat lasten ja lapsiperheiden tukipalvelut.

Mahdollisuudet

Suupohjan sote- ja hyte-palveluiden keskus, aktiivinen yksityinen ja kolmassektori, varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelut ovat laadukkaat ja kattavat, kaupunkimme on alueen toisen asteen koulutuksen keskus.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Tuemme asukkaidemme hyvinvointia elämänkaaren eri vaiheissa. Toimimme ennaltaehkäisevästi asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Otamme asukkaat, järjestöt ja yritykset mukaan kunnan palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Kehitämme kaupunkiympäristön turvallisuutta, viihtyvyyttä ja esteettömyyttä.

Heikkoudet

Taloudelliset mahdollisuudet kehittämiseen ovat rajalliset

Uhat

Vähenevä syntyvyys, ikääntyvä väestö, lisääntyvä poismuutto, osaavan työvoiman pula ja toisaalta pitkäaikaistyöttömyys, kuntalaisten aktiivisuus ja osallistumishalukkuus laskee

Työ- ja toimintakyky	Kauhajoki	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	8,8	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,8	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,8	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	9,4	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	12,5	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	316,1	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	67	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	38,1	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	27,2	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	9,3	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Kauhajoki	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	17,5	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,7	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	63,0	69,1

Kauhava – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	15 319
Väestöennuste 2040	12 144
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,7
2040:	4,7
7–15 vuotta	10,8
2040:	7,2
16–64 vuotta	54,1
2040:	49,4
65–84 vuotta	24,8
2040:	29,1
85 vuotta täyttäneet	4,6
2040:	9,6
Koulutustasomittain (2020)	307,7
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	80,6
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,68

Erityispiirteet

Kauhavan kaupungissa on neljä taajamaa, entiset liitoskunnat, minkä vuoksi kunnan pinta-ala on laaja ja kuntarakenteen pirstaleinen. Yrittäjyys on vahvaa ja työllisyys selvästi keskimääräistä parempi kaikissa ikäluokissa. Seura- ja järjestötoiminta on monipuolista ja vahvaa. Alueen kulttuurihistoria on omaleimainen ja värikäs.

Vahvuudet

- vahva teollisuus, maatalous ja matkailu ja omavarainen työpaikkatarjonta.
- vahva yrittäjyyshenki
- uusi rakennuskanta (hyvinvointikeskus, koulut ja päiväkodit)
- luonnon hyvinvointivaikutukset
- mahdollisuudet monipuoliseen liikkumiseen.

Mahdollisuudet

- monipaikkainen työnteko ja opiskelu
- maatalouden ja elinkeinoelämän potentiaali lähituotantoon, ekologisuuteen ja kiertotalouteen liittyvien innovaatioiden kautta.
- järjestöt ja vapaaehtoistoiminta
- monipuoliset harrastusmahdollisuudet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

1. Tiedon ja tietoisuuden lisääminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä: Hyvinvoinnin ja terveyden strategisen merkityksen korostaminen; Kunnan nettisivuille oma kohta, jossa on otsikkona hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. 2. Digitalisaation mahdollisuudet: Sovellukset ja niiden hyödyntäminen; some-markkinointia ja -tiedottamista lisätään. 3. Osallisuuden ja osallistamisen edistäminen: EVA; asukkaiden aktivointi, osallistaminen, vapaaehtoistoiminta; sote-järjestöjen osallistaminen. 4. Hyvien elintapojen edistäminen: elintapaohjaus; oman hyvinvoinnin edistämisen mahdollistaminen; ennalta ehkäisevä toiminta; hyvä ravitsemus; liikkumisen edistäminen

Heikkoudet

- vetovoiman väheneminen
- väestön liikkumattomuus, ylipaino ja niihin liittyvät terveysongelmat
- psyykkisten ongelmien lisääntyminen nuorilla
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet puutteelliset

Uhat

- ikääntyvä ja vähenevä väestö
- osaavan työvoiman saatavuus
- kuntaliitoksen jälkeinen pirstaleisuus jatkuu
- syntyvyyden lasku

Työ- ja toimintakyky	Kauhava	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	7,6	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,4	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,6	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	8,5	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	13,7	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	398,8	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	35	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	23,4	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	23,1	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	7,8	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Kauhava	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	17,0	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,8	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	72,6	69,1

Kuortane – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	3528
Väestöennuste 2040	2990
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,1
2040:	4,9
7–15 vuotta	9,8
2040:	7,2
16–64 vuotta	52,0
2040:	49,6
65–84 vuotta	27,4
2040:	28,3
85 vuotta täyttäneet	5,7
2040:	10,0
Koulutustasomittain (2020)	306,7
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	88,4
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,62

Erityispiirteet

Kuortane on aktiivinen ja elinvoimainen paikkakunta keskellä Etelä-Pohjanmaata, joka tunnetaan myös järvestään ja sen kauniista Kirkkorannasta. Kunnassa on vahvaa yritystoimintaa, jonka näkyvänä lippulaivana ovat merkittävästi henkilöstöä työllistävät metallialan yritykset. Kuortaneella on myös kasvava liikunnan ja urheilun kokonaisuus, jonka keskiössä on paikkakunnalla sijaitseva Urheiluopisto. Kunnassa onkin maakunnan pienin työttömyysprosentti. Kuortane on liikuntapainotteinen kunta, jonka palveluissa tehdään ainutlaatuista yhteistyötä Urheiluopiston kanssa. Kuortaneella toimii erityistehtävän saanut urheilulukio sekä urheilupainotteinen yläkoulu.

Vahvuudet

Sopivankokoinen ja ketterä, turvallisuus, kuntalaisten hyvä terveydentila, työllisyysaste, sijainti (hyvien tieliikenneyhteyksien varrella), liikunnan ja urheilun vahvuus, tasapainoinen kuntatalous

Mahdollisuudet

Sijainti, asumisen vaihtoehdot, yhteistyö toisten kuntien kanssa, urheiluopiston kehittyminen ja yhteistyö kunnan kanssa, teknologian ja etäpalveluiden kehittyminen, etätyön lisääntyminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen sekä perheiden tukeminen.
- Kuntalaisten terveellisten elintapojen ja liikunta-aktiivisuuden tukeminen ja kasvattaminen.
- Kunnan ja yhdistysten yhteistoiminnan tukeminen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen.
- Peruspalvelujen toimivuuden varmistaminen.
- Syrjäytymisen ehkäiseminen kaikenikäisten kannalta.
- Kulttuuripalveluiden kehittäminen.
- Asumisen mahdollisuuksien kehittäminen.
- Työllistymisen mahdollisuuksien lisääminen.

Heikkoudet

Julkinen liikenne, työvoiman saanti, rajalliset resurssit, ikärakenne, palveluiden laajuus, asumisen vaihtoehdot

Uhat

Kuntatalouden heikentyminen, asukasluvun ja syntyvyyden pieneneminen, valtion aluepoliittisen linjauksen muuttuminen, näköalattomuus

Työ- ja toimintakyky	Kuortane	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	7,6	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	0,4	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,0	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	6,9	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	7,1	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	328,8	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	81	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	15,7	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	29,3	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	9,7	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Kuortane	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	13,1	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,9	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	81,2	69,1

Kurikka – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	20 199
Väestöennuste 2040	16 306
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,8
2040:	4,9
7–15 vuotta	10,1
2040:	7,3
16–64 vuotta	53,4
2040:	49,5
65–84 vuotta	26,5
2040:	28,3
85 vuotta täyttäneet	4,1
2040:	10,0
Koulutustasomittain (2020)	299,3
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	82,9
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,7

Erityispiirteet

Kurikan väkiluku on ennusteen mukaan selkeässä laskussa, mutta aktiivisiin toimenpiteisiin tämän ehkäisemiseksi on ryhdytty. Työikäisten osuus on pieni johtuen suuresta ikääntyneiden osuudesta ja huolena on erityisesti lasten ja nuorten lisääntynyt ylipaino, liikunnan vähyys, masennus ja ahdistuneisuuden häiriöt. Vaikka suurin osa kuntalaisista voi hyvin, kilu hyvinvoivien ja haasteellisemmassa elämäntilanteessa olevien välillä on kasvanut. Terveyttä tukevia elämäntapoja on edistetty ja edistetään eri hankkeiden avulla, mm. Liikkuva koulu-, Liikkuva aikuinen- ja elintapaohjaushankkeilla. Kurikka on myös panostanut palveluiden lisäksi myös isosti olosuhteisiin.

Vahvuudet

- Aktiivinen ja monipuolinen palvelutarjonta ja -verkostot tarjoamassa laadukkaita palveluita terveyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi
- Elintapaohjaus osana perustoimintoja
- Aktiivinen hanketoiminta ja sen kautta juurrutetut toimintamallit

Mahdollisuudet

- Asiakasohjaus JIK:n lääkärin- ja sairaanhoitajien vastaanotoilta liikuntatoimen alla toimivan hyvinvointiohjaajan luo entistäkin tehokkaammin
- Palvelupolun kehittäminen yhteistyössä JIK:n ja alueellisen kehittämisverkoston kanssa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Kaupunki ja JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä tarjoavat asukkaille perusterveydenhuollosta ennakoivaan terveydenhoitoon. Näitä palveluja täydentää lukuisa joukko julkisia ja yksityisiä toimijoita ja järjestöjä. Painopisteet kunnassa ovat terveys- ja sivistyspalvelut ja vapaa-aikapalvelut. Vapaa-aikapalvelujen alaisuudessa taas kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimen palvelut. Liikuntatoimen painotettuina hyvinvoinnin ja terveyden painopisteinä löytyy elintapaohjaus, lasten ja nuorten, työikäisten, ikääntyvien sekä soveltavan liikunnan palvelut. Vuodesta 2018 on aktiivisesti käytetty liikuntapalvelusetelitoimintaa yli 64-vuotiaille.

Heikkoudet

- Lasten ja nuorten lisääntynyt ylipaino, liikunnan vähyys, masennus ja ahdistuneisuuden häiriöt
- Huonosti voivien ja haasteellisemmassa elämäntilanteessa olevien saaminen hakeutumaan palveluiden piiriin
- Kunnan eri osien väliset jännitteet.

Uhat

- Väestön vanheneminen väestönkehityksessä, mitä kautta hoitosuhde entisestään heikentyy
- Kurikkalaisten koululaisten ylipaino, vähäinen liikunnan määrä ja huonot Move!-testitulokset huolestuttavat ja vaativat toimenpiteitä

Työ- ja toimintakyky	Kurikka	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,8	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,2	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,1	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	8,1	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	35,5	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	448,6	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	75	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	33,5	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	25,3	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	4,0	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Kurikka	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	22,9	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,3	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	66,4	69,1

Lappajärvi – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	2868
Väestöennuste 2040	2134
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,7
2040:	4,7
7–15 vuotta	9,0
2040:	6,8
16–64 vuotta	49,5
2040:	46,1
65–84 vuotta	30,7
2040:	31,0
85 vuotta täyttäneet	5,1
2040:	11,4
Koulutustasomittain (2020)	307,5
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	98,7
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	2,01

Erityispiirteet

Lappajärvi, n. 78 miljoonaa vuotta sitten meteoriitintörmäyksestä syntynyt Euroopan suurin kraatterijärvi, tarjoaa lähiseudun asukkaille, mökkiläisille, kesälomalaisille ja muille matkailijoille puitteet, joita ei aivan läheltä löydy. Matkailun ja monipaikkaisen asumisen kehittämiseksi on asetettu vaikuttava painopiste osana kuntastrategiaa mm. valokuituverkosto, UNESCO GeoPark ja Nykälänniemen Masterplan. Asukasluku 2 925 (2020). Pinta-ala on 523 neliökilometriä; vettä on 103 ja maata 420 neliökilometriä. Lappajärvellä sijaitsee noin 1100 mökkiä tai vapaa-ajan asuntoa. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, 35,8 % (2020).

Vahvuudet

- Monipaikkaisuuden sekä matkailutoimialan kehittäminen
- Hyvät varhaiskasvatus-, koulutuspalvelut, laadukas vapaa-ajan virkistys- ja liikuntainfrastruktuuri mm. uusi hirsikoulu sekä vuonna 2022 valmistuva liikuntahalli

Mahdollisuudet

- Kuntatalouden ennustettavuuden selkeytyminen
- Perustehtävän sekä rajapintayhteistyön selkeyttäminen Hyte-asioissa
- Alueellinen yhteistyö; matkailutoimialan hyödyntäminen
- Vapaa-ajan asumisen ja monipaikkaisuuden hyödyntäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Kunnan eri hallintotoimet hyödyntävät TEAviitekehystä hyvinvointityön kehittämiseen ja sen johtamiseen. Toimialat vastaavat toimintaa kuvaavien vaikuttavien prosessi-indikaattorien toimenpiteiden operatiivisesta kehittämisestä sekä vastaavat toimialakohtaisesti vaikuttavien indikaattoreiden raportoinnista. Vuonna 2022 erityispaino on mm. liikunnassa: selvitetään mahdollisuus kerätä itse tietoa lasten ja nuorten, työikäisten ja ikäihmisten liikunta-aktiivisuudesta. Kuntaan perustetaan liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä sekä uutena toimintatapana käynnistetään elintapaohjauksenpalvelumalli Järvi-Pohjanmaan Perusturvan sekä Lappajärven kunnan kesken.

Heikkoudet

- Etäisyys keskeisiin pääteihin
- Julkisen liikenteen vähäisyys
- Tiestön kunto on heikkotasoinen
- Elinkeino- ja palvelurakenteen yksipuolisuus

Uhat

- Henkilöstön eläköityminen
- Uuden osaavan henkilöstön saaminen kunnan palvelukseen

Työ- ja toimintakyky	Lappajärvi	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	4,1	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,0	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,8	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	9,4	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	9,1	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	415,3	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	64	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	14,3	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	20,5	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	-	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Lappajärvi	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	16,7	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,8	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	76,6	69,1

LAPPAJÄRVI

Lapua – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	14 208
Väestöennuste 2040	12 466
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	7,3
2040:	5,7
7–15 vuotta	11,9
2040:	8,2
16–64 vuotta	56,2
2040:	53,1
65–84 vuotta	21,2
2040:	25,5
85 vuotta täyttäneet	3,4
2040:	7,5
Koulutustasomittain (2020)	347,9
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	73,6
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,54

Erityispiirteet

Lapua on moderni perhekoon kaupunki, jonka visiona on olla kasvava, elinvoimainen ja hyvinvoiva. Emme tee "joko tai" vaan "sekä että". Katseemme on rohkeasti tulevaisuudessa. "Sekä että"-asenne pitää Lapuan avoimena uusille ideoille, kasvulle ja kehitykselle. Lapuan logistinen sijainti on erinomainen - lähellä maakuntakeskus Seinäjokea ja silti maaseudulla joen varrella, upean luonnon keskellä. Kunnassa on erityisesti panostettu puistoihin, kiinteistöihin ja asumismahdollisuuksiin. Toiminta on kaikkealla vireää - harrastaa voi laidasta laitaan ja kulttuuritarjonta on laajaa. Lapualla ollaan ylpeitä omasta kunnasta ja lähipalveluita arvostetaan.

Vahvuudet

Hyvä sijainti, kaunis ja turvallinen ympäristö
Monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja kattava kulttuuritarjonta
Laaja ja kustannustehokas palveluvalikoima lähellä kuntalaisia
Ketterä ja toimiva terveystakeskus
Vireä yhdistys- ja järjestötoiminta

Mahdollisuudet

Vireä, ketterä kaupunki - mahdollisuuksia kaiken ikäisille
Työpaikkoja syntyy lähelle maakuntakeskusta
Terveet kasvu- ja oppimisympäristöt
Vilkas kulttuuri- ja harrastustoiminta
Kaavoitus mahdollistaa erilaista asumista
Yrittäjämönteisyys

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Tavoitteena on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen iästä riippumatta toimivilla lähipalveluilla ja terveellisiä elämäntapoja tukemalla. Yhteisöllisyyden kasvattaminen, välittämisen ja osallisuuden lisääminen ovat keskiössä. Lapset, nuoret ja perheet: Terveet ja monipuoliset kasvu- ja oppimisympäristöt, varhainen reagointi haasteiden kohdatessa ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Työkäiset: Osaamisen kehittäminen ja monipuolinen hyödyntäminen, työllistyminen ja työkyvyn ylläpitäminen, monipuoliset kulttuuri- ja harrastusmahdollisuudet, elämänhallinta. Ikäihmiset: Terveyden ja itsenäisen toimintakyvyn tukeminen, elämänlaadun ylläpito ja laaja palvelutarjonta.

Heikkoudet

Väestö ikääntyy ja syntyvyys laskee
Elintapojen huononeminen, ylipaino ja liikkumattomuus
Psyykkisten ongelmien ja ahdistuneisuuden lisääntyminen erityisesti nuorilla
Ohuet resurssit palvelujen tuottamiseen

Uhat

Väkiluvun laskeminen ja väestön ikääntyminen
Työpaikkaomavaraisuuden heikkeneminen
Keskustan yritystoiminnan väheneminen
Elintapasairauksien lisääntyminen
Maatalousyrittäjyyden kannattamattomuus

Työ- ja toimintakyky	Lapua	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,9	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,5	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,7	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	7,3	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	11,7	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	725,9	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	71	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	38,1	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	20,7	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	10,3	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Lapua	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	19,9	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	1,9	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	67,2	69,1

Seinäjoki – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021 64 743

Väestöennuste 2040 68 965

Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste) %

0–6 vuotta 7,5

2040: 6,6

7–15 vuotta 10,8

2040: 8,8

16–64 vuotta 61,4

2040: 60,0

65–84 vuotta 17,9

2040: 18,8

85 vuotta täyttäneet 2,5

2040: 5,8

Koulutustasomittain (2020) 391,6

Väestöllinen huoltosuhde (2020) 60,0

Taloudellinen huoltosuhde (2020) 1,31

Erityispiirteet

Seinäjoki on maakuntakeskus, joka eroaa muusta maakunnasta kokonsa puolesta. Seinäjoki kasvaa koko ajan ollen yksi Suomen kasvukeskuksista. Perustan kasvulle luovat hyvä saavutettavuus, Suomen kaupunkikeskusten matalin työttömyys, korkea työllisyysaste ja Suomen paras yritysilmasto. Seinäjoki on myös lasten ja nuorten kaupunki, Seinäjoella asuu koko maahan verrattuna enemmän lapsia ja lapsiperheitä muuhun väestöön suhteutettuna.

Vahvuudet

Kaupunki kasvaa ja meillä asuu paljon lapsiperheitä. Olemme ykkösiä yrittäjyyden tukemisessa.

Mahdollisuudet

Seinäjoella on kaikki edellytykset kasvaa jatkossakin. Maantieteellisesti loistava sijainti tuo mahdollisuuksia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Seinäjoen kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2021–2025 asetettiin seuraavat tavoitteet:

Kaikille mahdollisuus osallisuuteen

- Yksinäisyyden vähentäminen

- Osallisuus lisääntyy

- Yhdenvertaisuus palveluissa

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut

- Lisää liikettä

- Terveellisten elämäntapojen mahdollistaminen ja tukeminen

- Kulttuurista hyvinvointia

Hyvät arkiympäristöt

- Viihtyisä kaupunkiympäristö

- Turvallinen kaupunki

Heikkoudet

Seinäjoella on muihin kaupunkikeskuksiin verrattuna vähän kansainvälisyyttä. Myös kaupungin tunnettuutta kasvukeskuksena on vahvistettava.

Uhat

Työvoiman riittävyys tulevaisuudessa.

Työ- ja toimintakyky	Seinäjoki	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,1	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	2,1	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,5	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	5,5	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	0,4	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	424,9	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	69	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	33,9	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	20,7	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	6,3	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Seinäjoki	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	17,9	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,1	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	70,4	69,1

Soini – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	1997
Väestöennuste 2040	1433
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	6,3
2040:	5,7
7–15 vuotta	10,1
2040:	8,1
16–64 vuotta	51,5
2040:	44,2
65–84 vuotta	27,6
2040:	31,8
85 vuotta täyttäneet	4,6
2040:	10,2
Koulutustasomittain (2020)	264,1
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	91,3
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,9

Erityispiirteet

Soini on noin 2000 asukkaan kunta Etelä-Pohjanmaan itälaidalla. Olemme sisukkaasti itsenäinen, toisistamme huolta pitävä ja yhteisöllinen kunta. Meillä arki sujuu ja luonto tarjoaa elämyksiä. Meille tärkeitä ovat lapset ja nuoret, joille haluamme tarjota hyvät eväät elämään ja vahvan kotiseutuylpeyden, joka kantaa elämässä eteenpäin. Kylät, seurat ja yhdistykset luovat kuntamme sosiaalista pääomaa ja yhteisöllisyyttä, jonka pohjalla on luottamus ja arvostus eri toimijoiden kesken. Yrittäjämme ovat kuntamme selkäranka ja täällä on lupa onnistua. Kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut tuottaa Kuusiolinnalla Terveys Oy.

Vahvuudet

- yhteisöllisyys ja yhteishenki - turvallisuus - monipuolinen luonto ja sen läheisyys - kattavat harrastusmahdollisuudet - tarvittavat palvelut löytyvät sujuvaan arkeen - aktiiviset seurat - ruuhkattomuus - toimivat ja terveet tilat

Mahdollisuudet

- laajat ja monipuoliset yhteistyöverkostot - kuntamarkkinointi - ilmainen varhaiskasvatus ja pienet ryhmäkoot koulussa - turvalliset puitteiden elämälle - mahdollisuus kokeilla ketterästi uusia innovaatioita - kestävä kehityksen merkitys

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Tarjoamme monipuolisia liikuntamahdollisuuksia, sekä elämyksiä. Harrastusmahdollisuudet ovat kattavat ja harrastuspaikat pidetään yhteistyössä kunnossa. Lapsiperheitä tuemme ilmaisella varhaiskasvatuksella ja oppilashuollon tarjoamalla tukimuodoilla. Pidämme kunnan alueet mahdollisimman siistinä ja hyvässä kunnossa. Pieneksi kunnaksi meillä on monipuolinen tapahtumatarjonta eri-ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat yksityissektorin tasoiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat saataville kaikille kuntalaisille. Panostamme palvelujen saatavuuteen monikanavaisesti. Soinissa on hyvä elää tavallista arkea!

Heikkoudet

- puute toisen asteen koulutusmahdollisuuksissa - väestön ikärakenne - pula työntekijöistä - sijainti maakunnan reuna-alueella - pääväyliä ei ole lähellä - julkisen liikenteen vähäisyys

Uhat

- väestön väheneminen ja ikääntyminen - aktiivisten tekijöiden väheneminen työssä ja vapaa-ajalla - palvelujen väheneminen tai siirtyminen kauemmas - kunnan itsenäisyys ja päätöksenteon rajoittaminen ja siirtyminen suurempiin kokonaisuuksiin

Työ- ja toimintakyky	Soini	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	6,9	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,8	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,1	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	9,9	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	11,6	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	425,5	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	62	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	37,1	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	25,8	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2019)	1,5	7,3

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Soini	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	20,0	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,8	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	64,7	69,1

Teuva – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	4955
Väestöennuste 2040	3660
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,5
2040:	4,9
7–15 vuotta	9,6
2040:	7,9
16–64 vuotta	50,6
2040:	46,4
65–84 vuotta	28,7
2040:	29,9
85 vuotta täyttäneet	5,6
2040:	10,9
Koulutustasomittain (2020)	272,6
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	93,9
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,86

Erityispiirteet

5000 asukkaan maaseutukunta, josta työssäkäyntialue ulottuu rannikolta maakuntakeskukseen. Väestö muuta maakuntaa ikääntyneempi ja taloudellinen huoltosuhde suuri. Matala työttömyysaste ja nopeasti uusiutuva yritys-kanta. Tiivis mutta toimiva kouluverkko. Vahvaa yhteisöllisyyttä ja kansalaistoiminnan aktiivisuutta.

Huolena kuntalaisilla on lähipalveluiden karkaaminen ja elinympäristön houkuttelevuuden ja elinvoimaisuuden säilyminen. Vahvuuksina pidetään lähiluontoa ja harrastamisen mahdollisuuksia.

Vahvuudet

Yhteisöllisyys ja yhdessä tekemisen henki. Poliittisen päätöksenteon vahva mukanaolo hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn suunnittelussa ja johtamisessa. Yhdistysten aktiivisuus ja yhteistyössä toteutetut vapaa-ajan mahdollisuudet.

Mahdollisuudet

Yhteistyötä ja kumppanuutta hyödyntäen toteutettavat ratkaisut. Luonnon ja virkistysmahdollisuuksien aiempaa parempi hyödyntäminen. Aktiivinen pyrkimys luoda keinoja tavoittaa ja kohdata tukea tarvitsevat.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Kunnan strategia painottaa osallisuutta, oppimista ja elinvoimaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on koko organisaatiota läpileikkaava osa-alue, jota hallinnoidaan osallisuuden toimialalta käsin.

Painopisteitä päivitetään parhaillaan, mutta keskiössä on itsenäisen toimintakyvyn edistäminen ja terveyserojen kaventaminen, yhteisöjen ja kansalaistoiminnan tukeminen, osallisuuden ja erityisesti ikääntyneiden osallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy mm. etsivän vanhustyön keinoin. Erityinen painopiste on lasten ja nuorten mielenterveyshaasteiden ennaltaehkäisy.

Heikkoudet

Toimintaa järjestävien ikääntyminen ja rivien harventuminen. Kuntaorganisaation kapeus ja resurssien vähyys. Pitkät etäisyydet ja sijainti kasvukäytävien ulkopuolella. Demografiasta juontuvat terveys- ja hyvinvointihaasteet.

Uhat

Maakunnallisen sote-toimijan ja muiden alueellisten sidosryhmien sitoutuneisuus paikalliseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn toteuttamiseen. Vastuunjaon epäselvyydet.

Työ- ja toimintakyky	Teuva	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	5,8	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,1	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,6	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	8,9	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	5,8	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	348,6	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	56	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	40,8	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	29,7	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	8,5	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Teuva	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	15,7	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	2,7	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	76,5	69,1

Vimpeli – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	2756
Väestöennuste 2040	1981
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	4,8
2040:	4,1
7–15 vuotta	10,8
2040:	6,1
16–64 vuotta	54,0
2040:	48,4
65–84 vuotta	26,1
2040:	30,8
85 vuotta täyttäneet	4,3
2040:	10,7
Koulutustasomittain (2020)	311,2
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	79,4
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,64

Erityispiirteet

Pieni kunta- monta sankaria
Vimpeli on noin 3000 hengen turvallinen, yhteisöllinen ja vahvasti eteenpäin suuntaava pesäpallon maailman pääkaupunki. Vimpeli tunnetaan vahvasta yrittäjyydestä, teollisuusmäestään, pyöreästä kirkosta, saarikentästä ja kyvystään löytää ratkaisut kansallisiin ja globaaleihin haasteisiin. Vimpeli on onnistunut yhteistyössä muiden Järvisuudun kuntien ja Järvisuudun ammatti-instituutin kanssa luomaan niin sanotun ”JAMI:n/Järvisuudun mallin”, jolla osaavaa työvoimaa on rekrytty alueen elinkeinoelämän palvelukseen. Vimpeli tunnetaan yhteisöllisenä kuntana, jonka yhtenä vahvuutena toimii ikääntyvä, mutta aktiivinen väestö ja kolmas sektori.

Vahvuudet

Yhteisöllisyys ja toisistaan välittämisen kulttuuri. Vimpelin kunta voi tarjota lapsiperheille ja ikääntyneille turvallisen ympäristön olla, liikkua, asua ja yrittää. Kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin.

Mahdollisuudet

Vimpeli on moderni digitalisoitu kunta, joka tunnetaan kansallisena edelläkävijänä väestön vähenemisen pysäyttämistä ja elinvoiman kasvun mahdollistajana. Vimpelin elinvoiman pohjana on toiminut vahva kuntien välinen yhteistyö Järvisuudulla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

- sivistys- ja vapaa-aikatoimen palvelujen roolin kasvattaminen hyvinvointia ja terveyttä edistävien palvelujen tuottajana
- elintapaohjauksen palvelumalli käyttöön
- kolmannen sektorin aktivoiminen, säännölliset yhteiskokoukset, avustukset, kylien kehittämisraha
- nuorisotilojen asiakasviihtyvyyden parantaminen
- kerhotoiminnan monipuolistaminen

Heikkoudet

Vimpelin asukasluku laskee ja väestö vanhenee. Huoli ammattitaitoisen, työikäisen väestön riittävyydestä paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin kasvaa,

Uhat

Erikoiskaupan ja palvelujen keskittyminen suurille paikkakunnille. Osaavan työvoiman puute sekä väestösuhteen muutos.

Työ- ja toimintakyky	Vimpeli	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	6,7	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	0,9	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	2,4	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	10,0	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	5,6	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	357,4	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	67	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	29,2	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	19,3	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	4,5	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Vimpeli	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	12,6	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	3,2	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	73,3	69,1

Ähtäri – hyvinvoinnin kuntakortti

Asukasluku 31.12.2021	5485
Väestöennuste 2040	4210
Ikärakenne 2020 ja 2040 (ennuste)	%
0–6 vuotta	5,0
2040:	4,8
7–15 vuotta	9,4
2040:	6,8
16–64 vuotta	52,0
2040:	47,6
65–84 vuotta	29,7
2040:	30,5
85 vuotta täyttäneet	3,9
2040:	10,3
Koulutustasomittain (2020)	309,6
Väestöllinen huoltosuhde (2020)	89,0
Taloudellinen huoltosuhde (2020)	1,82

Erityispiirteet

Ähtäri sijaitsee keskellä suomalaista järvimaisemaa, jossa yhdistyvät kaupunki- ja maaseutuasumisen parhaat puolet. Elinvoimainen keskusta-alue tarjoaa kaupunkilaisille ja matkailijoille monipuolisia julkisia ja yksityisiä palveluja. Vireät kylät ja maaseutualueet tarjoavat vaihtoehtoja tiiviille keskusta-asumiselle.

Ähtäri sijainti kolmen maakunnan rajalla ja vesistöjen sekä suurten metsävarojen äärellä on mahdollistanut elinkeinojen monipuolisen elinkeinorakenteen. Ähtärissä on myös monipuolinen toisen asteen kouluttautumismahdollisuus sekä aktiiviset kolmannen sektorin toimijat.

Vahvuudet

Kolmannen sektorin aktiivisuus, palveluiden laadukkuus vapaa-aika- ja terveydenhuollon sektoreilla, puhdas luonto.

Mahdollisuudet

Matkailun mukana tuoma potentiaali, vireä seura- ja järjestötoiminta, uuden perusopetuksen oppimisympäristön rakentaminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet

Pääasiallinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopiste toteutuu vapaa-aikapalveluiden kautta, mutta luonnollisesti se sisältyy myös muiden palveluiden sisältöihin. Nuorisotoimi järjestää erilaisia harrastusmahdollisuuksia nuorille vahvistaen ja tukien heidän sosiaalista kasvuaan sekä elämänhallinnan parantamista. Kulttuuri-, liikunta- kirjasto- sekä kansalaisopistopalvelumme ovat monipuolisia. Järjestämme päivähoitoa kaikkina vuorokaudenaikoina. Tarjoamme laadukasta opetusta perusopetuksen ja 2. asteen oppilaille. Järjestämme sosiaali- ja terveyspalvelut, Kuusiolinna Terveys Oy:n ja Kuusssoten kautta järjestämisvastuun ollessa kuntayhtymällä.

Heikkoudet

Palvelevat kulkuyhteydet, kestävä kuntatalous.

Uhat

Työvoiman saatavuus, muuttotappio, ikärakenne.

Työ- ja toimintakyky	Ähtäri	Etelä-Pohjanmaa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (Tilastokeskus 2019)	6,9	5,8
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL 2020)	1,1	1,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (TEM 2020)	3,8	3,1
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista (ETK 2020)	8,7	7,3
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (THL ja TEM 2020)	11,0	10,4
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneille / 10 000 vastaavanikäistä (THL 2020)	250,8	414,7

Hyvinvoiva arki

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä (THL 2020)	65	64
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	40,4	31,0
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	32,1	22,9
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	10,0	7,1

Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi	Ähtäri	Etelä-Pohjanmaa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	25,8	18,6
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vast. ikäisestä väestöstä (ETK 2020)	4,0	2,4
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL 2021)	54,7	69,1

